

Onderwerp Geef geschiedenis de (regionale) ruimte (n.a.v. motie CDA, VVD, Stadspartij, 100% Groningen, D66)

Steller Marije van der Heide

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 7722

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 71770-2023

Datum 22-3-2023

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Graag informeren wij u over de ontwikkeling van een regionaal lespakket naar aanleiding van uw motie *Geef geschiedenis de (regionale) ruimte* (CDA, VVD, Stadspartij, 100% Groningen, D66, dd.10-11-2021). Hierin vroeg u om te onderzoeken of er een lespakket kan komen waarin de Groninger geschiedenis, naast de wereldgeschiedenis, aan bod komt voor leerlingen van het basis- en voortgezet onderwijs.

Behoeftenonderzoek onderwijs

Museum aan de A, Erfgoedpartners en K&C hebben een behoeftenonderzoek gedaan onder scholen uit het Primair en Voortgezet Onderwijs in de provincie Groningen. Daaruit bleek dat de behoefte voor een regionale canon aanwezig is bij het onderwijs. Eind september 2022 hebben de drie instellingen een brainstormmiddag georganiseerd met het onderwijs en het culturele veld, waarbij er gesproken is over de wensen voor de vorm van een nieuwe onderwijscanon. Er is een breed gedragen wens om te komen tot een inclusieve canon waar zowel het onderwijs als de musea en erfgoedinstellingen bij betrokken worden. Er blijkt uit het onderzoek bovendien dat er behoefte is aan zowel een provinciale als een gemeentelijke canon.

Vanuit het onderwijs bestaat de behoefte om de eigen kennis over de regionale geschiedenis te gebruiken in de lessen op school. De musea en de erfgoedinstellingen willen graag meer leerlingen met hun gebouw, collectie en expertise kennis laten maken. Met deze canon ontstaat een duurzame samenwerking tussen onderwijs en erfgoedinstellingen.

Volgvel 1

Regionale canon

De regionale canon biedt het onderwijs een inspirerend lespakket, waardoor leerlingen in en buiten de klas meer in aanraking komen met de regionale geschiedenis en het erfgoed. De te ontwikkelen regionale canon krijgt een plek op de website van de landelijke canon. Er worden, in aansluiting op de landelijke canon, vensters ontwikkeld waarin de nadruk ligt op het meerstemmige en regionale perspectief op de geschiedenis. De onderwijscanon biedt leerkrachten en docenten steun bij het ontwerpen van lessen geschiedenis, wereldoriëntatie, en burgerschap. Leerlingen komen via de canon gemakkelijk terecht bij inspirerende verhalen en bronnen die inzicht bieden in hun lokale geschiedenis. De canon wordt ook het startpunt voor het onderwijs om de musea en erfgoedinstellingen te ontdekken. Per venster worden o.a. lesmateriaal, achtergrondinformatie, foto's, jeugdliteratuur, audio en filmpjes en historische bronnen toegevoegd. Ook wordt er hier verwezen naar musea en erfgoedinstellingen en historische locaties.

Venster Michiel de Ruyter (rampjaar) -> Groningens Ontzet

1672 staat in de nationale geschiedenis bekend als het Rampjaar. Het volk was redeloos, de regering radeloos en het land reddeloos. Maar in Groningen niet. Groningen bood weerstand tegen bisschop Bernhard von Galen (Bommen Berend) met behulp van een eensgezinde bevolking en een vastberaden bestuur. Op 28 augustus verjoegen de Groningers Bommen Berend. Bestaande educatieve producten: een lespakket van de Groninger Archieven over 1672 (VO), het les en doeboekje 'Die schelm zal de stad nooit krijgen' en een leskist 'Welkom in 1672' van het Museum aan de A.

Voorbeeld Venster Anne Frank -> Joodse Gemeenschappen in Groningen.

Er zijn veel verhalen uit Groningen te vertellen over deze periode in de geschiedenis. De Synagoge vertelt het verhaal van de bijna verdwenen Joodse gemeenschap rondom de Folkingestraat in een educatieve tentoonstelling. Ook is er het jaarlijkse project 'Tweede Wereldoorlog dichtbij' van het Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen ism de Groninger Archieven voor het onderwijs.

Voorbeeld Venster Slavernij -> Sporen van het slavernijverleden in Groningen.

In de manifestatie Bitterzoet Erfgoed is er onderzoek gedaan naar regionale verhalen en kan het venster dus ingekleurd worden met verhalen over Louis Alons, Enne Doedes Star, de familie Sichterman, de kamer Stad en Lande van de WIC etc. Hiervoor is een programma voor het VO ontwikkeld (Museum aan de A, Groninger Archieven, Groninger Museum, Groninger Kerken, Meldpunt Discriminatie, Noordstaat, Universiteitsmuseum en Grid)

De regionale canon zal al deze verhalen uit de eigen leefomgeving van de kinderen én de al bestaande educatieve projecten beter vindbaar en makkelijker in de les inpasbaar maken voor het onderwijs. Bovendien streven ze er naar ook nieuw educatief materiaal te laten ontwikkelen bij vensters waar nu nog weinig of geen educatieve projecten bij zijn. De regionale canon kan vanaf schooljaar 2025 door het primair en voortgezet onderwijs gebruikt worden als aanvulling op de lesmethoden en als startpunt voor het ondernemen van excursies.

Volgvel 2

Financiële toelichting

De begroting voor de ontwikkeling van de regionale canon wordt gesteld op €180.000,--. De gevraagde bijdrage voor de Gemeente Groningen is € 42.550,--. Deze worden gedekt uit het programma Vitaal en Sociaal (cultuur en onderwijs).

De provincie Groningen heeft een bijdrage van €30.000,-- toegezegd. De overige kosten worden gedekt door particuliere fondsen en een bijdrage van de musea en het onderwijs.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.